

FIT-H-PJ-2012-900. bírósági határozat

a Fővárosi Ítéltábla határozata polgári ügyben

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.394/2012/4.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gáli Csaba János ügyvéd által képviselt felperesnek, kormánytisztviselő által képviselt Külügyminisztérium (1027 Budapest, Bem rakpart 47.) alperes ellen, közérdekű adat kiadása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. május 30. napján meghozott, 19.P.21.414/2012/4. számú határozata ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését az állományába tartozó kormánytisztviselőknél a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 179. §-ában meghatározott adatainak kiadására.

Álláspontja szerint minden egyes kormánytisztviselőnek a törvényben meghatározott adatai közérdekből nyilvánosak, így az adatok összessége is ugyanilyen minőségű adat. Egy adatbázis kérése és kiadása új adatminőséget nem hoz létre, ezért erre hivatkozással nem lehet akadály a közérdekű adat kiadása. Álláspontja szerint az alperesnek nyilvánvalóan rendelkezésére állnak az adatok a személyi adatbázisában, ezek pedig a jogszabály alapján nyilvánosak. Hivatkozott arra is, hogy kizárólag olyan személyek adatainak kiadását kérik, akik kormánytisztviselőként a minisztérium feladat- és hatáskörében járnak el.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint, a felperes kérelmének teljesítése azt jelentené, hogy a minisztérium teljes személyi állományának adatai egy összesített adatbázisban nyilvánosságra kerülnek. A felperes által hivatkozott jogalkotói cél ugyanakkor arra irányult, hogy egyedi esetekben adott feladat és hatáskörben eljáró kormánytisztviselő adatainak megismerésére legyen lehetőség. A jogszabályi előírás nem jelenti azt, hogy a közfeladatot ellátó szerv teljes személyi állományának adatait összesített módon adatállományként kellene nyilvánosságra hozni. A jogszabályok nem közérdekből nyilvános adatállományról, hanem közérdekből nyilvános adatról rendelkeznek. A kérdéses adatokat az államigazgatási szervnél vezetett közszolgálati alapnyilvántartás tartalmazza. Jogszabály azonban pontosan meghatározza, hogy ebből a nyilvántartásból összesített adatok kinek, s milyen feltételek mellett és milyen célból adhatók át. Több esetben előírás van arra is, hogy az összesített adatokat csak személyazonosításra alkalmatlan módon szabad átadni. Álláspontja szerint kimondottan jogszabálysértő lenne a közszolgálati

alapnyilvántartástól eltérő új adatbázis készítése, adatoknak új adatbázisba történő rendezése. A felperes által kért adatbázist nem tudja rendelkezésre bocsátani, mert ilyenrel nem rendelkezik és jogszabályi kötelezettség sincs arra, hogy ilyet a felperes kérelmére létrehozson. Ennek összeállítása egyébként is aránytalanul nagy munkaterhet és költséget jelentene számára és ilyen költségek viselésére nem kötelezhető.

Kifejtette, hogy a közérdekből nyilvános adat fogalma valamely konkrét ügyhöz, valamint közfeladatot ellátó szerv nevében eljáró valamely személy, valamely konkrét tevékenységéhez kötődik. A közérdekből nyilvános adat kategóriáját a jogalkalmazás során nem lehet kiterjesztően értelmezni és az adott közfeladatot ellátó szerv teljes személyi állományára vonatkozó adatokra kiterjesztően értelmezni.

Álláspontja szerint a felperes által kért adatok összesítése új adatminőséget hozna létre, melynek nyilvánosságra kerülése diplomáciai és nemzetbiztonsági érdeket sértene. Köztudomású tény, hogy az ország diplomáciai szolgálatának személyi állománya ellenérdekű külföldi titkosszolgálati tevékenység célpontját képezi. Az összesített adatokat a külföldi titkosszolgálatok szűrő, kutató munkájuk során offenzív és defenzív célokra egyaránt felhasználnák.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül elektronikus úton szolgáltatassa ki a felperes részére a Külügyminisztérium állományába tartozó kormánytisztviselőknek a közszolgálati tisztviselőkről szóló Kttv. 179. §-ában meghatározott adatait.

Megállapította, hogy az eljárás illetékmentessége folytán a le nem rótt kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette Magyarország Alaptörvénye Alapvetésének B) cikkének (1) bekezdését, a Szabadság és Felelősség fejezet I. cikkének (1) és (3) bekezdését, VI. cikkének (2)-(3) bekezdését, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-át, 2. § (1) bekezdését, 3. § 2, 5, 6. pontjait, 26. § (1)-(2) bekezdését, 27. § (1)-(2) bekezdését, 28. § (1), (3) bekezdését, 29. § (1), (2), (3), (4) bekezdéseit, 30. § (1), (2), (3), (5) bekezdéseit, 31. § (1), (2), (3) bekezdését, 55. § (1) bekezdésének b) pontját, 58. § (3), (5), (7) bekezdéseit, a közszolgálati tisztviselőkről szóló Kttv. 178. § (1), (2), (3) bekezdéseit, 179. §-át, 180. § (1)-(2) bekezdését.

Az elsőfokú bíróság az összes körülmény mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperes igénye megalapozott. Kifejtette, hogy a bizonyításra kötelezett alperes egyetlen, az Infotv. 27. § (1) és (2) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezés bekövetkezését sem bizonyította. Nem igazolta azt, hogy a kért adatok bármilyen módon minősített adatnak minősülne, vagy tekintetükben a nyilvánosságot külön törvény az adatfajták meghatározásával külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatra tekintettel korlátozta volna.

Ezzel szemben a Kttv. 179. §-a deklarálja a kormánytisztviselők ott felsorolt személyes adatainak közérdekből nyilvános adattá minősítését.

Mindezekből arra következtetett, hogy nem észlelhető olyan korlátozó törvényi rendelkezés, mely a kért adatok kiszolgáltatását megtiltaná.

Rámutatott, hogy a kért adatok ténylegesen a személynyilvántartásban fellelhetők és abban az esetben, ha az adatok személyenként egyenként kiadhatók, akkor nincs korlátozó rendelkezés arra sem, hogy akár egyenként, a kormánytisztviselők valamennyi közérdekből nyilvános személyes adatát ki lehessen adni.

A nemzetbiztonsági vagy külügyi biztonsági szempontból érzékeny adatok tekintetében úgy foglalt állást, hogy azok minősítése kezdeményezhető, de minősítés hiányában a kiadásnak nincs akadálya.

Utalt arra is, hogy abban az esetben, ha a Kttv. nem volt figyelemmel a Külügyminisztérium

speciális sajátosságaira, önmagában az alperesi hivatkozás nem szolgálhat a felperesi jogérvényesítés korlátozására.

Tekintettel arra, hogy az alperes perköltséget nem igényelt, arról az elsőfokú bíróság külön nem határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását.

Álláspontja szerint a közérdekből nyilvános adat kategóriáját nem lehet kiterjesztően értelmezni. A Kttv. 179. §-ából nem vonható le olyan kiterjesztő értelmezés, mely szerint a közfeladatot ellátó szerv teljes kormánytisztviselői személyi állományának a törvényben felsorolt adatait összesített módon, adatállományként, önálló kimutatásként létrehozva közérdekből nyilvánosnak kellene tekinteni. Lényeges minőségi különbség van egy meghatározott kormánytisztviselő adatai és valamennyi kormánytisztviselő adatait tartalmazó adatállomány között. Téves az az elsőfokú bíróság általi következtetés, hogy az összes kormánytisztviselő adatait tartalmazó kimutatás csak mennyiségében tér el egy meghatározott kormánytisztviselő adatait tartalmazó kimutatástól. Valamennyi kormánytisztviselő adatait tartalmazó kimutatás létrehozása esetén a mennyiségi változás minőségi változást is keletkeztet. Az adatállomány már alkalmas különböző szűrések végzésére, következtetések levonására, ezért az adatok összesítése új adatminőséget hoz létre, amelynek nyilvánosságra kerülése diplomáciai és nemzetbiztonsági érdeket sértene.

Álláspontja szerint a felperes követelése joggal való visszaélésnek és a rendeltetésellenes joggyakorlásnak minősül. Utalt arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy miért igényli az összes kormánytisztviselő Kttv. 179. §-a szerinti adatait, illetőleg mi a célja ezzel az adatállománnyal. Hivatkozott arra, hogy a felperes az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a honlapján cikket közölt és nyilvánosságra hozta a tárgyalási jegyzőkönyvet is. A cikk tartalmából arra lehet következtetni, hogy a felperes az adatállományt a honlapján nyilvánosságra hozná, ami nemzetbiztonsági és diplomáciai kockázati tényezőt jelentene.

Végezetül tájékoztatást adott arról, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával összhangban a tárca közigazgatási államtitkára titkossá minősítette a Külügyminisztérium állományába tartozó kormánytisztviselőknek a Kttv. 179. §-ának meghatározott adatait tartalmazó összesítő kimutatást. Ezzel összefüggésben utalt az Infotv. 27. § (1) bekezdésére, mely szerint a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat nem ismerhető meg, ha az a minősített adat védelméről szóló törvény szerint minősített adat.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az általa igényelt adatok közérdekből nyilvánosak, ezért azok megismerhetővé tételét az alperes nem tagadhatja meg. Az alperesi hivatkozásokkal szemben utalt arra, hogy az adatigénylés tárgya nem egy kimutatás, hanem egyedi adatok olyan összessége, amelyekre egyenként és együttesen is vonatkozik a közérdekből nyilvános adat fogalma. Önmagában az a tény, hogy a per tárgyává tett adatokat a felperes nem egyenként igényelte, nem minősíti át a közérdekből nyilvános adatokat nem nyilvánossá. Előadta, hogy az adatok közérdekből nyilvános jellegét támasztja alá a központi államigazgatási szervekről, valamint a kormány tagjai és államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 60. § (5) bekezdése, mely az alperes vonatkozásában is kifejezett közzétételi kötelezettséget ír elő az adatigényléssel érintett adatok jelentős része tekintetében.

Az alperesi adatminősítésre tekintettel arra hivatkozott, hogy a kimutatás részét képező, egyébként közérdekből nyilvános adatok tömege nem veszíti el nyilvános jellegét. Utalt arra, hogy nem kimutatást, hanem egyedi adatokat igényelt a kimutatás minősítése, ezért az egyedi

minősítéssel nem rendelkező adatok hozzáférhetővé tételének kötelezettségét nem érintheti. Megjegyezte, hogy az alperes azonban a minősítés tényét külön nem igazolta. Kifejtette, hogy a minősítés alapvető eljárási követelménye szerint, csak az adat keletkezését követő kezdeményezés esetén van mód. Ennek az a célja, hogy utólagosan ne lehessen egyébként közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat elzárni a nyilvánosságtól. Az igényelt adatok túlnyomórészt nyilvánvalóan a minősítést megelőzően keletkeztek, ezért az igényelt adatok erre tekintettel sem lehetnek minősítettek. Álláspontja szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét egyértelműen sérti, hogy az alperes az őt marasztaló elsőfokú ítélet meghozatalát követően próbálja minősítési eljárással megakadályozni a felperest abban, hogy az általa igényelt adatokhoz hozzájusson. Ha ezen a módon utólagos minősítéssel mentesülhetne a közérdekből nyilvános adatok hozzáférhetővé tételének kötelezettsége alól, ez azzal az eredménnyel járna, hogy a jövőbeni minősítési eljárás utólagos lefolytatásával bármilyen közérdekű adat nyilvánosságát megakadályozhatná az adatkezelő. Vélhetően az alperes arra alapozta az igényelt adatok minősítését, hogy a minisztériumban köztudomásúlag fedett álláshelyen dolgozó, egyébként a nemzetbiztonsági szolgálatokkal jogviszonyban álló személyek is tartoznak. Az adatigénylés ugyanakkor nem terjed ki arra, hogy mely tisztségviselők tartoznak egyben nemzetbiztonsági állományba is. A fedett álláshely lényege éppen az, hogy a fedőállás nyilvános, leplezi az érintett rendvédelmi szervvel fennálló jogviszonyát.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal - az időközben történt adatminősítésre tekintettel - nem értett egyet, ezért határozatát az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A másodfokú bíróságnak elsősorban az alperes fellebbezésének érdemi részén túlmenően azzal a tényszerűséggel kellett foglalkoznia, hogy az alperes a KÜM/27/2012/T irat tanúsága szerint, az elsőfokú bíróság által a felperesnek kiadni rendelt alperesi kormánytisztviselők adatait tartalmazó összesítő kimutatásként való kezelését titkossá minősítette.

Az alperes a másodfokú tárgyaláson 4/A/1. szám alatt csatolta a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) 6. § (3) bekezdése szerinti minősítési javaslatot, az (5) bekezdés szerinti, a közigazgatási államtitkár által ellenjegyzett minősítői döntéssel együtt.

Erre tekintettel a másodfokú bíróságnak tényként kellett kezelnie, hogy az elsőfokú bíróság által kiadni rendelt adatokat, mint adatösszességet az alperes titkossá minősítette. Ez az adatösszesség megegyezett az elsőfokú bíróság által kiadni rendelt adatokkal.

Az első és másodfokú bírósági eljárás közötti időben történt esemény nem esik egy tekintet alá a Pp. 235. § (1) bekezdése szerinti új bizonyíték előadásával, hanem ezt alapvetően a közérdekű adatok megismerésével kapcsolatos anyagi jogi körülményként kellett értékelnie a másodfokú bíróságnak.

Az Infotv. 27. § (1) bekezdése szerint, a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat nem ismerhető meg, ha az a minősített adat védelméről szóló törvény szerint minősített adat.

A másodfokú eljárásban olyan akadály merült fel, amelyet az Infotv. alapján figyelembe kellett venni a közérdekű adatok megismerésével kapcsolatosan, amely az elsőfokú eljárás idején még nem állt fenn. A másodfokú bíróság az adatok időközbeni minősítését nem hagyhatta figyelmen kívül, erre tekintettel az elsőfokú bíróság döntését megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezési eljárásban előterjesztet indítványára tekintettel, utal arra, hogy a jelen eljárásban nem rendelkezik hatáskörrel az adatminősítés körülményeinek vizsgálatára és felülvizsgálatára, kizárólag tudomásul vehette a másodfokú tárgyalás alkalmával

tartalmilag igazolt, az alperes bejelentésében foglaltakat.

A minősített adat minősítési eljárásával kapcsolatos eljárásokra a Mavtv. 6. § (8) bekezdése, illetve 8. §-ának (1)-(6) bekezdései tartalmazznak szabályokat. A szabályok polgári bíróság általi felülvizsgálatot nem tesznek lehetővé, ezért az eljárás másodfokú bíróság hatáskörrel nem rendelkezik a minősített adat minősítési eljárásával kapcsolatos vizsgálatra.

A másodfokú bíróság perköltiséget az alperes részére nem ítelt meg, tekintettel arra, hogy az alperes perköltiséget nem igényelt, illetve arra, hogy képviselőjében kormánytisztviselő járt el.

Az eljárás tárgyi illetékmentessége miatt az illetékviselésről külön határozni nem kellett

Budapest, 2012. október 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k., a tanács elnöke

Dr. Kisbán Tamás s. k., előadó bíró

Kincses Attila s. k., bíró